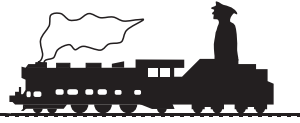

BMÅS

NYTT

TIDNING AV OCH OM BORÅS MINIATYRÅNGLOKSSÄLLSKAP

ÅRSMÖTE ÅR 2000

Härmed kallas alla medlemmar i Borås MiniaturÅngloksSällskap till årsmöte lördagen den 19 februari år 2000 klockan 11:00. Platsen är som vanligt Vävarsalen i Borås kulturhus.

Årsmötesförhandlingar i enlighet med bifogade förslag till dagordning.

I de fall medlem önskar ställa motion till årsmötet vore styrelsen tacksam om vederbörande torde inlämna densamma senast söndagen den 6 februari, så att vi har någon möjlighet att förbereda frågan om så skulle behövas.

Efter förhandlingarna tar vi en kaffepaus i Röda Rummet och fortsätter sedan med att visa en minnesfilm från året 1991 samt att diskutera mera om behov föreligger.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Årsmötet i Borås Kulturhus den 20 februari 1999, var tämligen välbesökt med strax under trettio medlemmar.

Styrelsen fick efter konstituerande möte följande sammansättning:

<i>ordförande</i>	Jan Ove Carlsson	<i>vice ordf</i>	Karl-Gustaf Ryberg
<i>sekreterare</i>	Göran Rosén	<i>kassör</i>	Gunnar Lindberg
<i>ledamot</i>	Bengt Andersson	<i>suppleant</i>	Jan Bragée
<i>suppleant</i>	Pär Ryberg		

Styrelsen har under verksamhetsåret hållit fyra protokollförda sammanträden.

Medlemsbladet BMÅS-NYTT har utkommit med fyra nummer.

Sällskapets arbetsdagar om våren var tyvärr som vanligt besökta av ett fåtal idogt arbetande medlemmar.

forts å sidan 8...

MEMLEMSKAP ÅR 2000

Från årsmötet den 20 februari 1999 står följande beslut fast för kommande verksamhetsår.

§ 12. Mötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att bibehålla oförändrad medlemsavgift för år 2000. Således gäller att enskild medlem betalar SEK 70:– med ett tillägg för övrigt familjemedlemskap, i de fall dylikt önskas, av SEK 50:–.

Föreningens postgiro har följande nummer 13 09 55 – 8.

Med denna utsändelse följer en inbetalningstalong för år 2000 för dem som ännu inte har betalt sin årsavgift. Skicka gärna in avgiften snarast, så att detta inte glöms bort och framför allt, glöm nu heller inte av att skriva in ditt namn på blanketten, eftersom det annars blir svårt, för att inte säga omöjligt, för oss i ställverket att få reda vem som har eller inte har betalt.

För att minimera arbetet för kassör och sekreterare, vad gäller medlemskort och dito-register, kommer vi att i år hantera växlingsarbetet på annat sätt.

Med BMÅS-NYTT Nr 2 följer medlemskort för dem som då har betalt sin avgift samt för övriga, som inte betalt, ytterligare ett inbetalningskort.

De ordningsamma och i bangården arbetande järnvägstjänstemän, vilka redan ha erlagt kontingent, äro utmärkta medelst siffran 2000 å adresslappen å sidan 8 i denna publikation.

Medlemmar som härefter har betalt sin medlemsavgift, dock senast en vecka före Medlemmarnas Dag, kan, under detta möte, avhämta sitt medlemskort å plats, mot uppvisande av kvitto. De som ej betalt sin kontingent från och med maj månads utgång kommer att avföras från medlemsregistret och därför ej heller erhålla vårt, som det sägs, eminenta informationsblad BMÅS-NYTT.

För att återuptaga sitt eventuellt förgångna medlemskap i sällskapet (inom rimlig tid — ca ett år), erfordras ny skriftlig ansökan tillsammans med kopia å kvitto på inbetald medlemsavgift.

OBS! — GLÖM EJ!!

**Använd postens
adressändringskort om
ni har ändrat adress!!!**

Förslag till dagordning.

1. Mötets öppnande.
2. Godkännande av dagordningen.
3. Val av ordförande för mötet.
4. Val av sekreterare för mötet.
5. Val av två rösträknare.
6. Fråga om mötets behöriga utlysande.
7. Styrelsens årsberättelse.
8. Balansräkning.
9. Revisorernas berättelse.
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
11. Budget för år 2000.
12. Medlemsavgift för år 2001.
13. Val av ordförande för föreningen under arbetsåret 2000.
14. Val av två ordinarie ledamöter under 2000 — 2001.
15. Val av två suppleanter under 2000.
16. Val av två revisorer under 2000.
17. Val av två personer att utgöra valberedning under 2000.
18. Inkomna motioner.
19. Styrelsens propositioner.
20. Medlemmarnas Dag 2000
21. Ångdagar 2000
22. Nya medlemmar.
23. Övriga frågor.
24. Mötets avslutande.

Förslag: 27 maj.

Förslag: 5 – 6 augusti.

BANMUSEET ÄNGELHOLM

Lars Olov Karlsson, museiintendent har skrivit brev till BMÅS.

Under tiden 27 maj – 4 juni kommer Banmuseet att anordna en modelltågsvecka för att visa alla typer av modelltåg. Där kommer även att finnas en utomhusbana i 7¼” spårvidd. Man frågar därför om någon eller några kan vara intresserade av att delta från vårt Sällskap.

Sekreteraren har närmare uppgifter om när var och hur och kopior kommer även att finnas i klubbhuset och byschan under våren. Diskutera med styrelsen om gemensamma anställningar till deltagande.

DUSCHEN

När Statarstina följde Pumpolle hem tidigt en oktobermorgon, var det inte bara för henne att hem dit. Nej! Nej! Nej! Tro inte det! Det här utvecklade sig under en lång tid, långt innan ordet ”sambo” var uppfunnet.

Skulle en ung kvinna behålla sitt goda anseende, gällde det att legalisera inflyttningen till Olle. Det vill säga att gifta sig.

Om bröllopet skall inte ordas mycket här. Som de voro fattiga, gällde det att göra det så billigt som möjligt. Stinas syskon inbjöds och en enkel bröllopsmiddag ordnades i stugan, förutom de rent kyrkliga ritualerna förstås.

Ganska snart, för att inte säga omedelbart, upptäckte Stina att det var en lortgubbe hon fick hem efter varje arbetsskift. Det var ett fasligt jobb att tvätta lakan, som snabbt förlorade det vita tillstånd en ordningsam kvinna ju ville bevara dem i.

Det var emellertid lättare att tvätta lakan än att bada gubben varje dag. Badning var en omständlig procedur förr i tiden innan det fanns badrum i boningshusen. Det vanliga var att vuxna badade endast till jul och midsommar, om ens då.

På bondgårdarna hade man möjlighet att bada i ladugården, i grytan som annars användes för att koka potatis till grisarna i. På lantgården som Stina tidigare tjänade vid, brukade pigor och drängar bada i denna gryta. Ja de badade inte samtidigt förstås! Skulle man bada i en enkel stuga under den kalla årstiden fick man värma vatten på spisen och hälla i en stor plåtbälja eller träkar, som ställdes på golvet.

Detta var alldeles för omständligt att göra i den omfattning som var behövligt för en man som arbetade med sot, kol och olja varje dag.

Stina som var ett finurligt fruntimmer och hade sett varmluftsmaskinen, som pumpade vatten i vattentornet vid lokstallet, rådgjorde med Olle om en idé hon fått. Skulle det inte gå att sätta ett rör från varmluftsmaskinen till en vattenkannestril så att han kunde skölja lorten av sig innan han gick hem efter arbetet?

Olle blev betänksam, han ville gärna gå Stina till mötes, men att blöta ner sig varje dag var inte så tilltalande. Å andra sidan var ju vattnet från maskinen varmt och om han hade ett litet klädskåp kunde han ju byta kläder efter strilningen och kunna gå hem hel och ren som en herreman. Ordet dusch hade Stina eller Olle aldrig hört talas om.

Det behövdes ett skrank kring strilen förstås, så att man slapp stå i all sin nakna genans, när resande från dagens sista tåg kom till natthärbärgets i vattentornet.

Det var ju nu inte bara att ta saken i egna händer och sätta upp strilanordningen. Inte ens den tillmötesgående bestyrelsen för Sandlidsbanan var vid den här tiden särskilt förstående över att lokstallspersonalen behövde kroppslig rengöring innan den gick hem till frun.

Att slita på den dyrbara varmluftsmaskinen för att pumpa vatten till en vattenkannestril, kunde ju rent av ruinera hela järnvägsbolaget, skulle bestyrelsen kunna tänka utifall planerna skulle nå deras öron. Man kunde befara att hela personalen, deras familjer och de övernattande resande, skulle strila sig och kanske tömma hela reservoaren på allt vatten så att loken blev utan.

Nej detta skulle inte bestyrelsen tillåta, det insåg Olle. Om han skulle sätta upp den i smyg och trafikchefen, tillika maskinchef, eller någon i bestyrelsen skulle upptäcka tilltaget, skulle Olle troligen få sparken direkt. Möjligen skulle lokmästaren ha befogenhet att bevilja uppsättning av denna stril? Olle var osäker.

Stina var, som tidigare sagts, finurlig och tänkte att även lokmästaren måtte väl få koldamm innanför uniformen. Hon gjorde sig ärende till stationen på eftermiddagen vid den tid då lokmästaren brukade gå hem. När han kom gåendes bortifrån lokstallet gick Stina honom till mötes.

”God dag lokmästarn!” sade Stina och neg. ”Att trafikchefen vid en så här välskött bana tillåter personalen att gå omkring så lortiga!” fortsatte hon.

Lokmästaren, som i enlighet med Stinas sluga beräkning, överraskades och uppfattade det hela som en personlig förolämpning, tappade helt talförmågan. ”Hur kunde den där Stina, en honom underordnad simpel lokputsarkärring, vara så fräckt att anmärka på hans renlighet”, tänkte han medan han vandrade vidare hemåt, kränkt och fly förbannad. ”Jag skall säga till Olle att han tuktar kärringen sin så hon lär sig veta hut!” tänkte han vidare.

Sagt och gjort. Vid första tillfälle han mötte Olle gav han uttryck för sin förgrymmelse. Eftersom Stina inte sagt något om sitt möte med lokmästaren blev Olle tämligen överrumplad av utbrottet. Men så kom han ihåg Stinas ord om vattenkannestrilen och sade ifrån att ”Hä borde finnas nån badanordning så en kan tvätta se”.

”Ordna det då för höge fadringen!” skrek lokmästare och hastade upp till sitt kontor på andra våningen i vattentornet.

Jaha! Så hade alltså Olle fått lokmästares ord på att ordna med någon slags tvättmöjlighet i vattentornet. Ivrig att sätta gång gick han tillbaka till lokområdet, efter att ha varit hemma och berättat den glada nyheten och fått en bit mat i krävan.

Bland kasserade grejor hittade Olle en grenmuff och en kran. En av skarvmuffarna på uppfordringsröret byttes mot grenröret och kranen. Följande dagar kunde han helt oberoende av vattenpåfyllningen till reservoaren i lugn och ro ordna med resten av rördragningen från kranen till strilen, som löddes på i ändan av röret. Arbetskamraterna undrade nyfiket vad Olle höll på med, men han røjde intet av sina planer. En galvaniserad plåt spikades upp på väggen för att skydda den mot vätan och ett träskrank med dörr sattes upp runt om. Det hela avslutades med ett litet enkelt träskåp med en stång att hänga kläderna på.

...forts sid 8

BOILER INSPECTION

Nedanstående intressanta inlägg är hämtat från LiveSteamers diskussionslista på internet. Översättning är förhoppningsvis inte av nöden.

It is much easier (but not essential) if one disconnects and caps off or plugs all the bushes and fittings on the boiler. Rarely are valves etc steam tight. Certainly the safety valve bushes must be plugged. I usually connect the pump to one and the pressure gauge. I use a gauge with a 3" face. The pump can be very small. I have used one as small as 1/4" D piston.

The boiler needs to be full of water and no air at all. You fill it up and pump water from the pump with the line leaking at the boiler. The idea is to push the air out. Then you tighten the line and bring the pressure s-l-o-w-l-y up to 150% of the normal operating pressure. At the first sign of distortion or any clicks or snaps that might be stays breaking you stop at once. If there is no air in the boiler then pressure falls quickly if anything gives way. If you disconnected all the lines and capped them then the pumping is not too hard. If you left all the lines connected then be prepared to pump hard.

While the pressure is being very slowly increased the 2 inspectors are systematically checking for distortion, especially in the crown sheet. They are listening carefully for sounds that might indicate failures inside. They are looking for leaks. The key areas are the front tube sheet, the mud ring and the crown sheet. Minor leaks are not a problem, Minor (to me) means anything that is not spraying straight out of the boiler. Spraying leaks are a concern because the boiler may leak water and make steam faster than the pump can replace it. Also, spraying leaks inside the firebox area, may be a concern. If the water spraying out is finding the firebed then it may put out the fire or create dead spots in the fire. If the fire is affected so that boiler does not steam well then these leaks need to be fixed. All the leaks I have discussed are leaks at seams, most often in silver soldered boilers. If a boiler is of welded construction, then leaks which result from cracks would certainly require repair before use. Steel boilers rust and leaks in tubes or the shell as a result of rusting must be repaired before use.

I have been told of steel boilers which had rusted through and were repaired by radiator stop leak. Obviously this is not acceptable. One needs to be aware of what causes any leak(s). Leaks at seams in the boiler may be repaired providing the boiler is structurally sound, i e there is not distortion or deformation of the boiler under pressure. I feel that a boiler which will not leak under 150% of its normal operating pressure will also not rust through during the current calendar year. It is my rule of thumb anyway.

I believe that if you are in doubt about a boiler then it is very wise to err on the side of caution. The hobby has never had a boiler failure such that club members or the public were hurt. Be very certain that you are not the first. One incident could and would affect insurance rates for every club on the face of the earth.

Our rates in Montreal doubled after a most unlikely leg fracture at a club 500 miles away. The persons insurer paid the medical costs and then sued the club's insurance company for the loss.

There are many copper boilers of riveted and silver soldered construction. The assembly is mechanical and the silver soldering is to seal the boiler. Thus no leak "necessarily" indicates a structural failure or defect.

Leaks may be repaired by operating the boiler at the normal operating pressure with some suitable sealant inside. I use ginger in the powdered form to seal small leaks. It use about a tablespoon of ginger per gallon of water. It seals all the tiny leaks starting at about 40 psi steam pressure and continues up to normal operating pressure. It is quite something to behold the leaks stop, as if my magic. The ginger remains in suspension and is removed just by draining the boiler after the sealing.

IMHO the club would do well to provide an accurate gauge of suitable range, perhaps 200 psi would do for many. A pump and container and an output line are needed. I use a bright flashlight and an inspector's mirror. One can be hand made if desired.

The person who owns the boiler should (IMHO) provide his own fittings for the pump and the gauge and caps and plugs for his own boiler.

I did this off the top of my head and no claims are made as to its absolute suitability or completeness. All the usual caveats apply.

STAKNING AV JÄRNVÄGSLINJER

Från Kalle i Gävle har inkommit ett intressant ämne angående stakning av kurvor. Tiden har emellertid inte räckt till att utveckla detta ämne till en komplett artikel utan jag måste avstå till ett senare tillfälle. Kanske någon annan i sällskapet har ytterligare goda kunnskaper. Hör i så fall av er till mig. Nästa numris beräknas utkomma i slutet av april.

Stakning av raklinjer – enkelt. En raklinjes läge är alltid bestämd, så snart två punkter, genom vilka linjen skall gå, äro givna.

Kurvstakning – inte fullt så enkelt.

Stakning med inryckning. Vid mindre noggranna stakningar såsom försöksstakningar samt stakningar av landsvägskurvor användes kurvstakning med inryckning. Dessa kurvor utstakas enligt tabell IV i Waldenströms handbok för utstakning av kurvor (återgiven i Banlära 1:sta bandet utgiven år 1915 av Kungl. Järnvägsstyrelsen, sida 190, med figur 184 sida 191).

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

B FÖRENINGSS- BREV

BMÅS c/o Göran Rosén, Östergården Härna, 523 99 HÖKERUM

...forts från sidan 1 **VERKSAMHETSBERÄTTELSE**

Medlemmarnas dag avhölls i slutet av maj månad och var välbesökt av både medlemmar och övriga.

Årets trafikdagar samt övriga körningar för dagbarn och skolor har förlöpt i god ordning. De nya idéerna med arbetsdag om lördagen och trafikdag om söndagen har fallit mycket väl ut, fungerat bra och varit uppskattade av näst intill samtliga.

Ångdagarna förlöpte på sedvanligt sätt med tät tågtrafik och utställningen av tekniska modeller i tältet var som vanligt mycket uppskattad.

Efter körsäsongen tog de gamla vanliga entusiasterna itu med höststädning. Ett krävande arbete vi även detta år gärna skulle ha velat dela med övriga medlemmar.

Under året har styrelsen beslutat invälja 3 nya medlemmar.

En ny container har levererats till Sandlid och kommer under våren att placeras på sin rätta plats så snart det är möjligt.

Spårarbetet är påbörjat och en växel är färdigbyggd.

Styrelsen

...forts från sidan 5 **DUSCHEN**

Nu kunde alla få se vad Olle gjort. Det blev ett fasligt snickrande under några dagar då alla som arbetade på lokområdet skulle ha sina egna klädskåp. Alla ville ju använda Olles tvagningsanläggning. Mycket vatten gick åt men det räckte ju till för både lok och människor. Därefter var det en ren fröjd att umgås med områdets personal.

Nils Fritjov Spenaten